

د مولانا سعید افغانی : آزاده ، تولنیزه ، علمی ، فرهنگی و نشراتی ارگان

د مولانا داکتر محمد سعید «سعید افغانی» لیکنه

د نشر نیته : 23 اپریل 2017 م

پاید معرض خلک و پیژنزو

په اجتماعي ژوند کښي دخلکو پیژندنه نهایت ضروري ده او دا ځکه چه په خلک کښي داسی خلک شته ، چه خلک غولوي او په دغه لیاره کي پوره مهارت لري . هغه جوامع چه په خلکو کښي ئى د بنو او بدو خلکو د پیژندنى ذهنیت زهير او ضعيف دى ، حتماً هلته اجنبی لاسونه په مختلفو هيلو سره کار کوي او د عمومي تباھي و ساييل زياتوي . هغه اقوام او ممل چه ترننه پوري د استعمار او استثمار په لوبيه کي ګير پراته دى ، دهفوی یوازنې علت هم دادی چه د خپل او پردي د توپير کولو قواوی ئى زهيری دي او بل داچه که څه هم چال ، فریب او غولول ګناه او اخلاقی جرم دي . مګر؛ شته دی داسی عناصر چه د خپلو شومو مطالبو د پاره دی دول ګناه او اخلاقی جرم ، هیڅ کوم خیال نه ساتي .

حضرت محمد (ص) فرماني : د قیامت په لوی ورخ کښي به خائینان او غداران په غټه شرم مبتلای او خلک به دوى په دیر سخت وضعیت او رسوانی کښي ویني . دوى به ددغی رسوانی په واسطی سره ، خلک پیژنزو چه په دنیا کی ئى په دیر عاملیت سره د غولولو ، فریب و رکولو او خیانت کارونه کول .

هو : دوى په خپل تورکارونه سپین معرفی کول او د خلکو په افکارو او عقیدو به ئى د ناوبرو مقاصدو ترلاسه کولو دپار ، سلطنه پیدا کوله .

واقعاً هغه کسان چه خلک غولوي او د خپلو ناورو مقاصدو او اخلاقی او اجتماعي تباھيو دپاره ئى استعمالوی ، د اجتماع دپاره بد او مخرب عناصر دي ؟ کوم چه د دېرو بدختيو او پسمانيو موجب کېږي . دارنګه عناصر یايد خلک و پیژنزو او دوی ته دا موقع ورنه کړي چه څوک د دوى په سرنوشت طفانه لوبي وکړي .

متاسفانه چه د بشر په تاریخ کښي داسی عناصر څه د پرديو د استعمال په وجه او څه د خلکو د ساده توب له امله دېرى وران کاري کړي او خلک ئى د دېرو بدختو سره مواجه ګرځولي دي . دا هغه خلک دی چه متاسفانه په خلکو کي ئى څان پوه او عالم معرفی کړي وي او خلک ورته د پرهیزگاری عقیده لري ، مګر؛ دوى دننې بل رنګه وي .

دوى ته خلک د دینداره بنه سبری توب عقیده لري؛ خو دارنګه خلک کله د لباس او جامو په اسطه حقایق سرچپه کوي او دیو څو غلط مقصد په وجه د خلکو دقت او توجه څان ته اروي . زه دانه وايم چه په دغه قواره ټول خلک معرضان دی .

زما دا مقصده دی چه هر چه عبا، قبا، لباده، عمامه، چلتار، لویه شنه امسا، او اوردي تسبیئی در لودی هغه به مغرض وي. نه خیر!! داسی وینا هم په کلی طور سره غلطه ده. بلکه بنه سبری توب د زړه کار دی او د دېنو احسن اعمالو په کولو سری مینځ ته راحی.

بنه سبری توب یوازی په ګیری کښی نه دی، اونه هم په سپینه پکړی او اوردو جامو کی دی! بلکه بنه سبری توب د خان په اصلاح کښی او د خدای (ج) او د خلکو د حقوقو د پېژندلو او د خیر غوبنټو محسول دی چه په بنه نیت، اراده او اخلاص د بشرد سعادت، ترقی او تعالي په لياره کښی، اوسي.

بنه خلک د خلکو سره په روان چال او چلند کښی معلومېږي نه دا چه هیڅ نه کوي او نه د خلکو د کارونو طرفدار وي.

بنه خلک هغه دی چه خلک نئی دلاس او ژبی د ضرر څخه په امن کښی وي او د چا مالونوته نئی سترګی نه وی پتني کړي.

هغه خلک واقعاً بنه خلک دي چه د خلکو سره مینه او محبت لري او د جامعی او د وطن د خدمت په لياره کښی د حیات تر آخره رمه پوري سعيه او کوشش کوي.

هغه کسان واقعاً بنه خلک دی چه وسعة نئی رسپروی مګر؛ چاته ضرر نه رسوی او سره له قدرته د چا مال نه خوری اونه په چا ظلم کوي.

هغه خلک ربنتیا بنه خلک دی چه د خلکو په تکلیفونو او مشکلاتو خورېږي او ترڅوئی قدرت رسپروی د خلکو سره په لاس، ژبه او مال کی فقط او فقط خدائی، مرسته او معاونت کوي. نو په دی اساس که چېږي دارنګه خلک، که خلک دوست وګنۍ او د دوی په خبر و عمل

وکړي او یا دوی ته د خدمت په لياره کښی وسایل برابر کړي؛ حق او لیافت لري.

خلک باید بنه متوجه اوسي چه دېنو او بدوم خلکو په پېژندلو کښی خطانشي او کوبنښ وکړي چه د هر چا په خبر و نه غولېږي.

زه پدی لياره کښی یو سلسله تجربه لرم، ځکه دیر داسی خلک می لیدلی چه دوی په غوره خبر او چالونو سره، خلک تباہ کوي او له دغې لياري څخه د دېمنانو په ګټه کارونه کوي.

ما دیر داسی خلک لیدلی چه د خپلی غلطی خبری د تائید د پاره له ځانه د حضرت حق ﷺ او د ده د مقرب رسول په وینا دليل نیسي او یا د نورو پیغمبرانو او اصحابو اقوال د خپل تائید د پاره راوړی. خو حقیقت هغه نه وي او دوی په دروغو سره د ناپوهانو افکار خرابوی او په دیر سپین سترګی؛ حتی په پاک الله او د هغه پیغمبرانو باندی هم دروغ وائي.

ما دیر داسی ویناوی په مجالسو کښی او ریدلی دی چه په خدای (ج) او پیغمبرانو د دروغو حواله ورکړل شوی ده. که څه هم ما اکثراً صرفه نه ده کېږي او په همغه مجلس کی می پېږي رد کېږي ده، مګر؛ خینې داسی هم شوی ده چه د فتنې او فساد په وجهی غلى شوی یم او څه می ندی ویلی او داخکه چې بله چاره می نه وه، مګر؛ په زړه کښی دیر خفه شوی یم او د داسی تباہ کارانو په حال می تاسف کړي او د خان سره می وايلی:

کاش: د انسان زړه لکه د هغه قهواره غونډی، بېکاره وي؛ ترڅو مغرض خلک چه د فتنې، فساد او د بشرد تباہی موجب ګرځي، و پېژندل شي.

سعید افغانی

د جدي ۲۲ مه، ۱۳۴۴ هجري شمسي کال - ننګههار

ترتیب کوونکی : برهان الدين « سعیدی »

www.said-afghani.org - بارگشت به صفحه اصلی